KARLOVA UNIVERZITA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček! Po jejich vyplnění hotový posudek vytiskněte, podepište, odevzdejte ve dvou kopiích a zašlete elektronicky na adresu sekretariátu katedry.

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)
Posudek vedoucího práce ☒ Posudek oponenta ☐

Autor/ka práce
Příjmení a jméno: Vlasák Zbyněk
Název práce: Vnímání obsahů, statutu a role médií v Československu v letech 1977-1989
Autor/ka posudku
Příjmení a jméno: Končelík Jakub
Pracoviště: KMS IKSŽ FSV UK

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☐	☒	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☐	☒	☐	☐	☐
1.3	Struktura práce	☐	☒	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)
Diplomant měl již na počátku zcela jasnou představu o tom, "co a jak" hodlá zkoumat, a tak nijak překvapivě konstatuji, že svému plánu dostál. Drobné a ve smyslu cíle výkumu nepodstatné odchylky od tezí buď konzultoval, nebo je činil ve zcela přirozené snaze po kvalitnějším pojetí - a v jejich souhrnu je považuji za účelné.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE
Vyplňujte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 (jedinečné a vynikající – výborné – velmi dobré – dobré – ještě akceptovatelné – téměř nevyhovující – zcela nedostatečné)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	3
2.2	Schopnost kriticky vyhodnotit prostudovanou literaturu a aplikovat ji	2
2.3	Úroveň zpracování materiálu, resp. zvládnutí techniky empirického výzkumu	1
2.4	Schopnost sestavit a použít soubor metod přiměřený cíli	1
2.5	Původnost práce, přínos práce k rozvoji oboru	1

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)
Před vším dalším předešlu, že posuzovanou diplomovou práci považuji za výjimečnou a mimořádnou a že všechny výhrady budu formulovat mimo rámec běžného "státnicového formuláře" - spíše jako výhrady recenzenta odborného periodika. Ale teď chutě do kritiky:
Ostrý start s Přibáňovou citací je působivý, proč jí ale na s. 16 bez dalšího znovu zopakovat? To je pro mne zbytečné oslabení efektního "výkopu".
Přestože bibliografie je impozantní a diplomantův záběr a rozhled v odborné literatuře k tématu nadprůměrný, rozhodl jsem se v bodech 2.1 a 2.2 neoznačit práci za jedinečnou a vynikající. Vidím totiž prostor pro další a detailnější nahlédnutí tématu očima některých významných a v práci zbytečně opominutých historiků přelomových momentů i médií. Pro příklad: Při náhledu na počátek normalizace by určitě stálo za to ještě podrobněji uvážit pohled Zdeňka Doskočila, při úvahách o vztahu médií, disentu a exilu dobře poslouží práce Petra Orsága a pro rozmysl nad podstatou událostí roku 1989 těžko pomíjet Jana Měchýře.

A abych byl v rovině hodnocení obsahu adresný a jmenovitý: poučený úvod do metodologie i oborového postavení orální historie je vzorný a doporučeníhodný, naopak mezinárodní kontext (tak trochu ze své podstaty "letem světem") nejslabší. Opravdu mimořádně zajímavé jádro výkladu přichází na s. 50 dosti nepozorovaně - autor čtenáře nevaruje nijak graficky a jen jednou nenápadnou větou. To je možná škoda, zde by si nástup toho skutečně nového a obohacujícího zasloužil důstojnější "entrée".
S definicí "mlčící většiny" na s. 14 se stale nejsem sto srovnat - tomuto důležitému východisku by slušely rozložitější základy.
Čtenář by asi ocenil, kdyby pozn. č. 132 zmínila Tomáše Řezáče a osvětlila bližší podrobnosti k pořadu "Kdo je Václav Havel" a jeho vztahu ke stejnojmennému textu zmíněnému pozn. č. 145.
Pozoruhodné a mimořádně cenné je diplomantovo rozhodnutí nasbíraný podkladový materiál nabídnout skrze Centrum orální historie dalším badatelům (srov. s. 15).
V ostatních bodech části 2 posudku musím chtě nechtě konstatovat, že Zbyněk Vlasák sestavil metodicky (alespoň v mých očích) nezpochybnitelnou konstrukci, která mimořádně čtivě a poutavě nabízí skutečně původní a pro obor mediálních studií přínosný vhled do tématu.

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE
Vyplňujte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 (jedinečné a vynikající – výborné – velmi dobré – dobré – ještě akceptovatelné – téměř nevyhovující – zcela nedostatečné)

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce, podloženost závěrů	1
3.2	Zvládnutí terminologie oboru	2
3.3	Funkčnost, úroveň, přiměřenost poznámkového aparátu	2
3.4	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejaté bez udání zdroje, hodnoťte stupněm 7. Pokud v textu zjistíte přejaté pasáže vydávané autorem neoprávněně za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem bylo zahájeno disciplinární řízení.)	2
3.5	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnoťte stupněm 7)	1
3.6	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	1

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)
ad 3.1: V mých očích je výklad stukturován a čtenáři nabízen v logickém, výtečně uchopitelném a velice důvěryhodném podání (od obsahu po závěr).
ad 3.2: Bez výhrad, lze ale dále rozvíjet.
ad 3.3: Doporučoval bych diplomantovi do budoucna užívat "Tamtéž" - šetřil by (např. u pozn. č. 71-73) místo i čtenářovu pozornost. Zdvojení značek poznámky pod čarou (např. na s. 38, či 65) považuji za zbytečný nešvar. Značky poznámky pod čarou patří před tečku jen zcela výjimečně a jen při opravdu úzké vazbě k poslednímu termínu věty - diplomant v této věci postupuje dosti keativně a jeho systém jsem neprohlédl (srov. celou práci od s. 13, přes. např. s. 40, po s. 69). Jinak je ovšem poznámkový aparát příkladný.
ad 3.4: Mimořádně kvalitní. Proč ISBN v poznámkách pod čarou někdy uváděno a někdy ne?
ad 3.5: Jazyk práce je opět výjimečný - čtenář se nesetká s překlepy ani pravopisnými prohřešky (se zřídkavou výjimkou chybné čárky (s. 16), či pomlčky (pozn. č. 89)), úhledný výklad ubíhá a netahá za oči... radost číst.
ad 3.6: Jakkoliv v některých místech ještě k perfektní grafické úpravě zbývá několik kroků (např. titulní list má zvláštní formát, značka pozn. č. 168 má chybnou velikost), s přihlédnutím k naprosto excelentní příloze sestávající z přepisů úplného znění rozhovorů vedených diplomantem zhodnotím i položku 3.6 jako jedinečnou.

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a závěrů apod.)
Zbyněk Vlasák předkládá komisi mimořádně zajímavý a vyzrálý text. A tak si v tomto poněkud neorganickém místě dovolím pobídnout diplomanta, aby uvážil, zda nesesbírá ještě zbytky síly a vůle a nezkusí zpřístupnit své závěry širšímu publiku. Posuzovanou diplomovou práci totiž považuji za natolik zajímavou a původní, že si dovolím hádat, že nejsem jediným čtenářem, kterého by oslovila. A abych nezůstával u prázdných proklamací, nabízím se tímto Zbyňkovi Vlasákovi i na případnou poradu, jak a který časopis oslovit, či na vše další potřebné...
Shrnu-li: Diplomant projevil mimořádnou schopnost vyhledat a zpovídat prameny i pamětníky, shromážděné poznatky utřídit, kriticky číst a analyzovat i poučeně syntetizovat a také velmi kultivovaným způsobem vyložit. Posuzovaná diplomová práce je obsahově originální a přínosná, a rozhodně tak přispívá ke studiu českých médií a já jí s radostí doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm výborně.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	Jak je asi patrné ze znění posudku, diplomová práce Zbyňka Vlasáka ve mně nevyvolává žádné pochybnosti - a klást doplňkové otázky jen "pro formu" považuji v tomto kontextu za zbytečné protahování pro mne jednoznačného hodnocení. Budou-li ale diplomant i komise na otázce trvat, zajímavou diskuzi by mohla otevřít kupříkladu tato: "Zbyňku, z Vaší práce jsem měl pocit, že Vás překvapila racionalita a distance, se kterou "Vaši pamětníci" (podle svých slov) dobové mediální obsahy konzumovali. Pochopil jsem správně? A ne-li, pak tedy: zaskočilo Vás něco ve výkladu pamětníků?"
5.2	K definici "mlčící většiny" jsem se vracel již dříve - i ta by možná zasloužila připomenutí v diskuzi.
5.3	
5.4	

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

výborně ☒ – velmi dobře ☐ – dobře ☐ – nedoporučuji k obhajobě ☐

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum: …… Podpis: ……..

Hotový posudek vytiskněte, podepište, odevzdejte ve dvou kopiích a zašlete elektronicky na adresu katedry!